# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר את חמש התחנות של מסע חשוון ואת הרעיון המרכזי של כל אחת מהן
- לתרגל מושגי יסוד ממורשת ישראל: תפילת גשם, פרשות נח ולך לך, דמות רחל אמנו וחג הסיגד
- לפתח יכולת לחבר בין תכנים קהילתיים-משפחתיים לבין נושאי מורשת ותרבות
- לתרגל כתיבה ושיח סביב ערכים כמו אחריות, הכרת תודה, אכפתיות ושייכות

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

### חלק א' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – היכרות עם הרעיון

1. א – כי אין בו חגים
2. ב – יום הולדת של חבר או חברה

### חלק ב' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – תרגול והבנה

1. לא נכון – אפשר לחגוג רגעים אישיים, כמו יום הולדת, הצלחה קטנה או הודיה למישהו
2. נכון – כל יום טוב יכול להיות סיבה לשמוח

### חלק ג' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – השלמות והתאמות

1. חגים
2. תודה

### חלק ד' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – התאמה

1 – ב (חגיגה עם שירה ושמחה)
2 – א (הצלחה אישית קטנה)
3 – ד (הכרת תודה)
4 – ג (יצירתיות ושמחה)

### חלק ה' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – היכרות עם המושגים

1. נכון – בתפילה אומרים בחודש חשוון את הבקשה ותן טל ומטר
2. לא נכון – טל הן טיפות קטנות של הבוקר, ואילו מטר הוא הגשם
3. נכון – בלי גשם האדמה והעצים לא יכולים לגדול

### חלק ו' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – השלמות על עולי הרגל והמים

1. ירושלים
2. גשם

### חלק ז' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – חשיבה והרחבה

1. כגון לסגור ברז כשלא צריך, לתקן ברז שמטפטף או לקצר את הזמן במקלחת

### חלק ח' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – הכרת הסיפור

1. א – עץ
2. ב – ארבעים יום וארבעים לילה
3. ב – יונה

## חלק ט' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – תרגול והבנה

1. יונה
2. מסע

## חלק י' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – התאמה וסדר

- 1 – ד (בנה תיבה מעץ)
- 2 – ג (אוהל פתוח לאורחים)
- 3 – א (סימן של הבטחה)
- 4 – ב (חזרה עם עלה זית)

## חלק י"א – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – סדר אירועים

1. נח בונה תיבה גדולה מעץ
2. יורד גשם חזק ארבעים יום וארבעים לילה
3. התיבה שטה על המים
4. נח שולח יונה שחוזרת עם עלה זית

## חלק י"ב – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנת הסיפור

1. א – רועת צאן
2. א – לאחותה לאה

## חלק י"ג – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנה ויישום

1. נכון – בסיפור מסופר שרחל דאגה שכל כבש ישתה מים ליד הבאר
2. לא נכון – להפך, רחל שמה לב למי שעצוב וניסתה לעזור

## חלק י"ד – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – מילים ומושגים

1. באר
2. אמא

## חלק ט"ו – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – התאמה

- 1 – ד (רועה שדאגה לכל הצאן)
- 2 – א (אחותה של רחל)
- 3 – ב (מקום שבו שתה הצאן)
- 4 – ג (מעשה טוב כלפי מישהו אחר)

## חלק ט"ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – הכרות עם החג

1. ג – חמישים יום
2. א – כהני הדת אצל יהודי אתיופיה
3. ב – הקשיבו להקראה מספר התורה והתפללו

## חלק י"ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – השלמת מושגים

1. תורה
2. חשוון

## חלק י"ח – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – חשיבה וכתיבה

1. עלו יחד על הר גבוה, הביטו לכיוון ירושלים, צמו והתפללו
2. תשובה פתוחה - תחושות של תקווה, התרגשות והתחברות לירושלים

## חלק י"ט – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – זוכרים פרטים

1. נכון – הפרויקט מבוסס על ראיון עם מבוגר/ת מהמשפחה או מהקהילה
2. נכון – בכרטיס שואלים מאיפה הגיע החפץ ומתי הגיע
3. לא נכון – הרעיון הגדול הוא שכל יישוב נבנה בידי אנשים רבים שחלמו ועבדו יחד

## חלק כ' – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – מבינים את הפרויקט

- 1 – ג (קרוב משפחה או מישהו מהקהילה)
- 2 – ד (מהבנק או מוסיפים משלכם)
- 3 – א (מקליטים או כותבים את הריאיון)
- 4 – ב (סיפור החפץ)

## כרטיס יציאה – מה לחפש

- בדקו שהתלמיד/ה מציין/ת נכון את שם התחנה ואת הרעיון הגדול שלה בלשון עצמם, לא ציטוט מילולי
- ודאו הבנה שטל הוא טיפות בוקר ומטר הוא גשם, וקישור נכון לעולי הרגל שרצו להגיע הביתה לפני הגשמים
- בדקו שהתשובה כוללת שלב מהפרויקט (ראיון, חפץ או עץ משפחה) וערך רלוונטי כמו שייכות או הכרת תודה

**טיפים להפעלה:**

- אפשר לחלק את החוברת לארבעה שיעורים, פרק או שניים בכל שיעור, בהתאם לפריסה החודשית של האתר
- לכיתות עם תלמידים עולים כדאי להוסיף זמן לתרגול מושגים בעברית פשוטה לפני המעבר למשימות הכתיבה
- לתלמידים מתקשים אפשר להציע לענות בעל פה או לצייר במקום לכתוב משפט שלם בפרקים על הסיפורים
- מומלץ לשלב את פרק 6 כפרויקט סיום המחבר את כל התחנות יחד, ולהציג את התוצרים בכיתה בסוף המסע

# חוברת תרגול – צועדים במסע המורשת: מסע חשוון

צועדים במסע המורשת

חט״ב · חנ״מ

**תוכן החוברת**


1. פרק 1 – מר חשוון: חוגגים בעצמנו
2. פרק 2 – ותן טל ומטר: בקשת הגשם
3. פרק 3 – נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע
4. פרק 4 – רחל אמנו: לדאוג לאחר
5. פרק 5 – חג הסיגד: כמיהה לירושלים
6. פרק 6 – המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי


שם: _____ כיתה: _____


יצרה: רוית ראש בן ישי

# חוברת תרגול – צועדים במסע המורשת: מסע חשוון

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת תעברו על כל תחנות המסע של חודש חשוון, לפי הסדר שבו הן מופיעות באתר. בכל פרק יש שאלות קצרות על הסיפור, המושגים והערכים של התחנה. אפשר לעבוד לבד או בזוגות, ולסמן ו בסוף כל פרק שהושלם.

**בנק מילים:** תורה | יונה | ירושלים | מסע | חגים | אמא | חשוון | תודה | באר | גשם

## 1 חלק א' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – היכרות עם הרעיון

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** למה יש שקוראים לחודש חשוון "מר חשוון"?

א) כי אין בו חגים ב) כי יש בו הרבה חגים ג) כי הוא החודש הקר ביותר

**2.** לפי התחנה, מה אפשר לחגוג גם בלי חג רשמי?

א) רק חגים גדולים בלבד ב) יום הולדת של חבר או חברה

ג) אי אפשר לחגוג בלי חג

## 2 חלק ב' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – תרגול והבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | אי אפשר לחגוג שום דבר בחודש חשוון כי אין בו חג. | ☐ | ☐ |
| 2 | אפשר לחגוג גם הצלחה קטנה, כמו קריאת ספר לבד בפעם הראשונה. | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – השלמות והתאמות

השלימו את המילה החסרה.

**1.** חודש חשוון הוא חודש בלי _____

**2.** אפשר לומר _____ למי שעזר לנו, וזו גם סיבה לשמוח

## 4 חלק ד׳ – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** יום הולדת של חבר | ___ | **א.** הצלחה אישית קטנה |
| **2.** קריאת ספר לבד בפעם הראשונה | ___ | **ב.** חגיגה עם שירה ושמחה |
| **3.** אמירת תודה למי שעזר | ___ | **ג.** יצירתיות ושמחה |
| **4.** בחירה מה לחגוג השבוע | ___ | **ד.** הכרת תודה |

## 5 חלק ה׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – היכרות עם המושגים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | בחודש חשוון מתחילים לבקש גשם בתפילה | ☐ | ☐ |
| 2 | המילה טל מתארת גשם חזק וסוער | ☐ | ☐ |
| 3 | הגשם נותן מים לאדמה, לעצים ולאנשים | ☐ | ☐ |

## 6 חלק ו׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – השלמות על עולי הרגל והמים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** פעם אנשים הלכו ברגל ל _____ כדי לחגוג את החג

**2.** עולי הרגל רצו להגיע הביתה בשלום לפני תחילת ה _____

## 7 חלק ז׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – חשיבה והרחבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** כתבו פעולה אחת שאפשר לעשות בבית כדי לשמור על מים

## 8 חלק ח׳ – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – הכרת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** ממה בנה נח את התיבה?

א) עץ  ב) אבן  ג) בד

**2.** כמה זמן ירד הגשם בסיפור המבול?

א) שבעה ימים  ב) ארבעים יום וארבעים לילה  ג) יום אחד

**3.** את מי שלח נח כדי לבדוק אם המים ירדו?

א) עורב בלבד  ב) יונה  ג) נשר

## 9 חלק ט׳ – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – תרגול והבנה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** נח שלח _____ מהתיבה, והיא חזרה עם עלה זית בפיה

**2.** אברהם ושרה יצאו ל_____ אל ארץ חדשה שה׳ הראה להם

## 10 חלק י׳ – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – התאמה וסדר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** נח | ___ | **א.** סימן של הבטחה |
| **2.** אברהם ושרה | ___ | **ב.** חזרה עם עלה זית |

| | | |
|---|---|---|
| **3.** הקשת | ___ | **ג.** אוהל פתוח לאורחים |
| **4.** היונה | ___ | **ד.** בנה תיבה מעץ |

## 11 חלק י"א – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – סדר אירועים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | יורד גשם חזק ארבעים יום וארבעים לילה |
| ☐ | נח בונה תיבה גדולה מעץ |
| ☐ | נח שולח יונה שחוזרת עם עלה זית |
| ☐ | התיבה שטה על המים |

## 12 חלק י"ב – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה היה תפקידה של רחל אמנו בסיפור?

א) רועת צאן  ב) מלכה  ג) נביאה

**2.** למי עזרה רחל חוץ מהדאגה לצאן?

א) לאחותה לאה  ב) לאביה בלבד  ג) לזרים בלבד

## 13 חלק י"ג – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – הבנה ויישום

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | רחל דאגה שכל כבש בעדר ישתה מים | ☐ | ☐ |
| 2 | רחל התעלמה ממי שהיה עצוב סביבה | ☐ | ☐ |

## 14 חלק י״ד – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – מילים ומושגים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** רחל הלכה עם הצאן של אביה אל ה_____

**2.** קוראים לרחל "רחל אמנו" כי היא דאגה לכולם כמו _____

## 15 חלק ט״ו – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** רחל | ___ | **א.** אחותה של רחל |
| **2.** לאה | ___ | **ב.** מקום שבו שתה הצאן |
| **3.** באר | ___ | **ג.** מעשה טוב כלפי מישהו אחר |
| **4.** חסד | ___ | **ד.** רועה שדאגה לכל הצאן |

## 16 חלק ט״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – הכרות עם החג

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** חג הסיגד חל כמה ימים אחרי יום הכיפורים?

(א) שלושים יום (ב) ארבעים יום (ג) חמישים יום

**2.** מי הם הקסים שהחזיקו את ספר התורה בחג הסיגד?

(א) כהני הדת אצל יהודי אתיופיה (ב) ילדי הכפר (ג) שומרי ההר

**3.** מה עשו החוגגים בראש ההר ביום הסיגד?

(א) שיחקו משחקים (ב) הקשיבו להקראה מספר התורה והתפללו (ג) בנו בית חדש

## 17 חלק י״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – השלמת מושגים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** הקסים הקריאו בראש ההר מתוך ספר ה_____

**2.** חג הסיגד חל בתאריך כ״ט ב_____

## 18 חלק י״ח – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

**1.** מה עשו החוגגים כדי להביע כמיהה לירושלים?

**2.** ספרו איך לדעתכם מרגישים החוגגים כשהם מגיעים לראש ההר

## 19 חלק י״ט – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – זוכרים פרטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | בפרויקט "המסע של המשפחה שלי" מראיינים בן משפחה או קרוב/ת קהילה | ☐ | ☐ |
| 2 | כרטיס "סיפור החפץ" כולל שאלה מאיפה הגיע החפץ ומתי | ☐ | ☐ |
| 3 | ביחידה "היישוב שלי" הרעיון הגדול הוא שהיישוב נבנה בידי אדם אחד בלבד | ☐ | ☐ |

## 20 חלק כ׳ – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – מבינים את הפרויקט

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** בוחרים את מי מראיינים | ___ | **א.** מקליטים או כותבים את הריאיון |
| **2.** בוחרים 5 שאלות | ___ | **ב.** סיפור החפץ |
| **3.** מתאמים זמן | ___ | **ג.** קרוב משפחה או מישהו מהקהילה |
| **4.** ממלאים כרטיס | ___ | **ד.** מהבנק או מוסיפים משלכם |

**כרטיס יציאה**

תוכלו לספר בקצרה על שתיים מתוך חמש תחנות המסע ועל הרעיון המרכזי של כל אחת?

---

---

תוכלו להסביר מה ההבדל בין טל למטר, ולמה מתחילים לבקש גשם דווקא בחשוון?

---

---

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀